

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ ТА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**  
**Кафедра корейської філології**

Курсова робота  
з корейської філології  
на тему:

**ЛЕКСИЧНА ОМОНІМІЯ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ, ЇЇ ДЖЕРЕЛА ТА  
ВИКОРИСТАННЯ, ПОРІВНЯННЯ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ**

Студентки групи Кор 23-21  
факультету східної та слов'янської філології  
денної форми навчання

Освітньої програми:

Корейська мова і література та переклад,  
західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.066 Східні мови та  
літератури (переклад включно),

перша – корейська

**Старинської Вікторії Володимирівни**

Науковий керівник:

Орос Руслана Олегівна

Національна шкала \_\_\_\_\_

Кількість балів \_\_\_\_\_

Оцінка ЄКТС \_\_\_\_\_

## ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЯВИЩЕ ЛЕКСИЧНОЇ ОМОНІМІЇ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ.....	5
1.1 Лексична омонімія в корейській мові.....	5
1.2 Джерела виникнення лексичної омонімії.....	11
1.3 Використання омонімії у різних галузях.....	14
Висновки до розділу 1.....	16
РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯННЯ ЯВИЩА ОМОНІМІЇ В КОРЕЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ.....	17
2.1 Явище лексичної омонімії в корейській та українській мові.....	17
Висновки до розділу 2.....	18
ВИСНОВКИ.....	20
АНОТАЦІЯ.....	21
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	22

## ВСТУП

Лексика кожної мови складається з багатьох слів, значення яких постійно взаємодіють між собою. В результаті цього у мові виникають різні явища. Одним з таких явищ є омонімія. При вивченні мови це явище завжди привертало до себе увагу.

В нашій курсовій роботі ми дослідимо явище омонімії та лексичної омонімії зокрема у корейській мові.

**Актуальність обраної теми.** Інтерес до корейської мови та культури з кожним роком зростає все більше та більше. При вивченні цієї мови люди завжди зустрічаються зі словами, які мають однакове написання та вимову, однак різні значення. Як відомо, такі слова називаються омонімами. Однак при вивченні мови не завжди їм приділяють багато уваги, лише вивчають значення, які використовуються частіше, та переходять до наступного. Для кращого розуміння та запам'ятовування омонімів корисно знати не лише значення, за якими їх розрізняють, а й походження та використання таких слів.

**Мета:** показати, що знання про явище омонімії в корейській мові є важливими при вивченні мови та під час використання його в повсякденному спілкуванні.

Задля досягнення цієї мети необхідно виконати наступні **завдання**:

- 1) пошук та обробка загальної інформації про явище омонімії та лексичної омонімії;
- 2) дослідження явища лексичної омонімії у корейській мові;
- 3) визначення джерел походження лексичної омонімії та її використання
- 4) аналіз інформації про явище лексичної омонімії в українській мові
- 5) порівняння лексичної омонімії в корейській та українській мовах, пошук спільних та відмінних рис.

**Об'єктом дослідження** є лексична омонімія у корейській мові.

**Предметом дослідження** є особливості лексичної омонімії у корейській мові.

**Методи дослідження.** У роботі найважливішими є теоретичні методи дослідження такі як аналіз, класифікація, порівняння та узагальнення, які розкривають сутність змісту роботи, а також емпіричні (опис), які служать засобом збору необхідного матеріалу.

**Наукова новизна** теми проявляється у вдосконаленні та зборі загальної інформації про лексичну омонімію у корейській мові в українському сходознавстві.

**Практичне значення** роботи полягає у тому, що матеріал дослідження можна використовувати при вивченні корейської мови, або при зацікавленні особливостями корейської мови.

## РОЗДІЛ 1

### ЯВИЩЕ ЛЕКСИЧНОЇ ОМОНІМІЇ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

#### 1.1 Лексична омонімія в корейській мові

Слово – одиниця лексико-семантичної системи мови, носій значення, що відбиває особливості пізнавальної діяльності та закономірності діяльності світу, та інформації, яка зберігається та передається багатьма поколіннями (Філон & Хомік, 2010, с. 7).

Як ми знаємо, слово не може ізольовано існувати від інших слів, тому воно має об'єднуватися з іншими, створюючи певні систематичні зв'язки – синонімічні, антонімічні, паронімічні, омонімічні тощо. У навчальному посібнику для студентів філологічних спеціальностей «Сучасна українська мова. Лексикологія» (2010) автори наводять такі визначення значень слів відповідно до згаданих вище типів зв'язку, також наведемо приклади цих значень у корейській мові:

- Синонімічне значення – значення слова, яке виокремлюється шляхом його зіставлення з іншими значеннями синонімічних слів. Прикладом синонімічного ряду в корейській мові можуть бути такі слова: *깨끗하다, 청결하다, 정돈되다*. Усі ці слова мають значення «чистий», однак можуть використовуватися у різних контекстах та для передачі певної інформації.

- Антонімічне значення – значення, яке виникає між двома протилежними значеннями двох різних слів або між двома різними значеннями одного слова. Наприклад, слова *높다* та *낮다* є антонімами, оскільки мають антонімічні значення «високий» та «низький» відповідно.

- Паронімічне значення – значення, які характеризує відношення між словами, що відрізняються подібністю своєї форми. Наприклад, слова *무리* та *물리* є паронімами, значеннями яких є «група» та «фізика, закон природи» відповідно.

- Омонімічне значення – значення слова, яке є результатом його співвіднесення з іншим словом або словами лише за ознакою тотожною з ним (ними) зовнішньої форми. Наприклад, омонімами є слова *병* та *병*, які мають абсолютно різні значення, а саме: «хвороба» та «пляшка» відповідно. Саме це значення слова у корейській мові ми детальніше розглядатимемо у цій роботі.

Питання омонімії завжди притягувало до себе увагу лінгвістів та філологів. Іноді вважалося, що явище омонімії суперечить логічності мови, єдності та значення знака. Інтерес до вивчення омонімії, її походження та використання в окремих мовах то згасав, то посилювався у різні періоди вивчення та дослідження мов. (Красота, 2020)

Як зазначає Красота (2020) проблема вивчення омонімії розпочалося ще в епоху пізнього середньовіччя, однак воно велося не лише з лексико-семантичної, структурно-граматичної, а й зі словотворчої точок зору.

Як відомо, у корейській мові присутнє явище лексичної омонімії, як і в інших мовах світу. Як зазначається у дослідженні Сухової та Степанішиної (2011) «наявність омонімії в мові є обов'язковою і закономірною, до того ж зумовлена як фізіологічно, так і самою природою мови як системи». Омонімія – випадковий збіг двох чи більше мовних одиниць. Вперше Аристотель зазначив, що омоніми є «предметами, у яких лише ім'я спільне, а мова про сутність, яка відповідає цьому імені – різна» (Сухова & Степанішина, 2011, с. 232). Як мовне явище вона може виявлятися на різних мовних рівнях – лексичному, граматичному, морфемному, синтаксичному та фразеологічному. Тому під час омонімії можуть збігатися морфеми, граматичні форми, лексичні одиниці, вільні та фразеологічні сполучення, а також синтаксичні конструкції (Ужченко, 2009, с. 85).

Попри те, що явище омонімії є поширеним у багатьох мовах, загальноприйнятого визначення цього явища досі не існує. Одні дослідники вважають, що омонімія обмежується лише звуковою оболонкою слова, інші розширюють поняття форми, включаючи до нього і графічне уявлення (Сіроштан, с. 102). Також попри те, що дослідження омонімії ведуться вже досить давно, до теперішнього часу це явище вивчене значно менше, ніж суміжні явища, як синонімія чи антонімія.

(Красота, 2020) Сподіваємося, дослідження омонімії все ж таки стане глибшим, адже, як зазначає Кантемір С. (2012), в мовознавстві останні декілька років фіксується значне поживлення дослідження різних характеристик омонімічних одиниць, їхньої класифікації, репрезентації омонімів та встановлення основних причин їх виникнення.

Європейська наукова традиція висловлює думку про те, що вперше про омонімію йдеться у діалозі Платона «Кратил». Водночас існує позиція про те, що мовознавство нового часу вперше починає досліджувати омонімію на зламі XIX і XX століть (Демська, 2015, с. 55)

Лексична омонімія – мовне явище, коли слова мають однакове звучання, однак різні значення. Мовними одиницями є омоніми. Лексичні омоніми – слова, які звучать однаково, однак не мають спільних сем та асоціативного зв'язку. За визначенням А. Грищенка (1997) омоніми – це слова, які звучать і пишуться однаково, але не мають нічого спільного у властивих їм значенням. В корейській мові це явище називається *동음이의어*. У багатьох мовах питання омонімії вивчаються саме на лексичних омонімах.

Як зазначає Яремчук (2020), «певний час дослідження у сфері омонімії зосереджувалися на лексичній омонімії, яка отримала найбільш повну семасіологічну та лексикографічну інтерпретацію. Історично склалися три токи зору щодо лексичної омонімії. Згідно з першою, визнаються лише етимологічні (гетерогенні) омоніми, що виникли в результаті випадкового збігу звукових комплексів. Згідно з другою, лексична омонімія має два вихідних джерела: фонетична конвергентна еволюція різних слів або форм (включаючи запозичення) та семантична дивергентна еволюція одного слова. А згідно з третьою – можливим є утворення омонімів у результаті словотвірних процесів.

У посібнику «Сучасна українська мова. Лексикологія» наводяться критерії встановлення омонімічності, які діятимуть і в корейській мові:

- 1) етимологічний критерій, що полягає у визначенні походження слова;
- 2) словотвірний, що ґрунтується на виявленні словотвірних процесів зіставлюваних мовних одиниць;

- 3) синтаксичний, що оснований на з'ясуванні особливостей сполучуваності слів;
- 4) семантичний, суть якого полягає у проведенні процедур компонентного аналізу для встановлення наявності чи відсутності зв'язку між значеннями зіставляваних одиниць;
- 5) парадигматичний, який вивчає особливості синонімічних і антонімічних зв'язків слів, що порівнюються;
- 6) лексико-тематичний, що враховує належність слів до різних тематичних груп лексики;
- 7) морфологічний, що вивчає особливості граматичних форм і граматичних значень двох слів.

Як відомо, омоніми варто відрізнити від багатозначних слів. Визначення меж між багатозначністю та омонімією, зовнішня подібність є проблемами у лексикографії. Багатозначні слова мають багато значень, які є пов'язаними між собою, а омоніми – це різні слова, які не мають пов'язаних значень. Багатозначність часто ще називають полісемією. Також, як зазначалося вище, омоніми не мають спільних сем та асоціативного зв'язку між словами, що і відрізняє їх від багатозначних (Кочерган, 2001). Наприклад, слово **лапа** має такі значення: «лапа», «нога», «стопа», «ніжка (столу)». Воно є багатозначним, адже значення є пов'язаними між собою та позначають схожі поняття. А омонімами уже будуть слова: **груша** – «груша», **корабель** – «корабель, човен», **живіт** – «живіт», які не мають асоціативного зв'язку між собою. Для розмежування полісемії та омонімії застосовуються такі критерії: значення слова, семантичні й граматичні розходження між словами, їх входження до різних словотворчих рядів, обмеженість контексту омонімічних слів, різна лексична сполучуваність.

Омонімія є досить поширеною у сучасній корейській. У своєму дослідженні Кан Пом Мо (2005) зазначає, що близько 30% слів є омонімами, без урахування



дієприкметників, та 28,4% з урахуванням дієприкметників. Найбільше омонімів зустрічається серед іменників і дієслів та зазвичай ними є одно- та двоскладові слова.

Зазвичай омонімія приносить труднощі у процесі вивчення та засвоєння мови, адже коли учень стикається з тим, що одна і та сама мовна форма має абсолютно різні значення, його це може сильно здивувати. Не менші труднощі омонімія викликає і при побудові автоматичної системи перероблювання тексту, а також у лексикографічній роботі – при визначенні меж між окремими словами та при розробці способів представлення омонімів у словниках тощо (Красота, 2020).

Попри велику кількість омонімів у корейській мові, спілкуватися нею можна без особливих труднощів, адже корейське спілкування дуже залежить від контексту. Тому розрізняючи значення омонімів, при спілкуванні корейською не виникатиме великих труднощів. Для розрізнення значень омонімів також важливий контекст усередині речення або тексту. Текст є простором, де виявляється лексичне значення, семантична структура одиниці лексичного рівня мови (Демська, 2015). Наприклад:

*그 다리는 언제 건설되었죠?* – «Коли було побудовано той міст?»

*나는 왼쪽 다리가 부러졌다.* – «Я зламав ліву ногу».

У поданих вище прикладах значення слова *다리* визначається дієсловами, які пов'язані із наведеним іменниками. У наведених прикладах значення слів розрізняються саме за контекстом у реченні, однак не завжди можна визначити значення слова таким чином. Тому у таких випадках необхідно розуміти контекст цілого тексту, або хоча б частини, за якою можна зрозуміти значення, яке відповідає тексту. Незнання контексту та не достатній словниковий запас може викликати труднощі з перекладом омонімів. Такі ж труднощі можуть виникнути при машинному перекладі. Наведемо декілька таких прикладів з дослідження Ко Сун Рана (2022):

1) *밤이다.* – «Це каштан».

*밤이다.* – «Зараз ніч».

2) *오늘 처음 오신분들 계시면 일어나 주시겠어요?* – «Якщо ви з нами вперше, будь ласка, встаньте».

*오늘 처음 오신분들 계시면 일어나 주시겠어요?* – «Можете прокинутися, якщо ви з нами вперше».

У наведених прикладах слова *밤*, яке має значення «каштан» та «ніч», та *일어나다*, яке має значення «підійматись, вставати» та «прокидатись», машинний переклад не завжди може визначити, яке краще підходить в тому чи іншому випадку, тому й виникають помилки. Тому щоб уникнути це у перекладі, перекладач повинен володіти усіма знаннями про омоніми та при перекладі різноманітних текстів, які містять омоніми, орієнтуватися на тематику перекладу, щоб уникнути неправильного перекладу (Сухова & Степанішина, 2011).

Мовознавиця О. Микитюк (2020) вважає, що у мові є також онантоніми. Це омоніми, які мають протилежні значення.

Як і в більшості мовах у корейській мові омоніми поділяються на абсолютні та часткові. Абсолютні омоніми мають граматичну еквівалентність, а часткові поділяють на три групи: омофони, омографи та омоформи (Park, 2010). Омофони – це слова, що мають однакове звучання, але різне значення та графічне зображення. Прикладами омофонів є слова *시키다* та *식히다*, які мають значення «замовляти, змушувати» та «охолоджувати» відповідно. Омографи – це слова, що збігаються в написанні, але відрізняються за вимовою. Омоформи – слова, і яких збігаються тільки окремі форми (Кочерган, 2001; Філон & Хомік, 2010).

Крім згаданих вище видів омонімів, існують ще такі:

- 1) міжгалузева омонімія – терміни однієї галузі піддалися переосмисленню та ввійшли в терміносистему іншої галузі;
- 2) внутрішнього галузева омонімія – одна й та ж форма слова має різні значення в межах однієї галузі;

- 3) одна й та ж форма слова має різні значення в різних підгалузях суміжних галузей;
- 4) одна й та є форма слова має різні значення у різних підгалузях однією галузі (Сухова & Степанішина, 2011, с. 236)

## 1.2 Джерела виникнення лексичної омонімії

За даними, наведеними у праці Со Хо Міна «Корейська мова» (1999), китайська писемність та ієрогліфи набули великої популярності у Кореї після об'єднання Корейського півострова династією Сілла у 677 році нашої ери. Через використання китайської писемності у цей час почали з'являтися сіно-китайські слова. Тривалий час ці слова використовувалися лише для запису офіційних документів, наукового письма та письмового спілкування у вищому суспільстві, перш ніж вони поступово проникли в повсякденну мову. Саме тому одним з найголовніших джерел виникнення омонімів у цій мові є присутність великої кількості сіно-корейських слів. За даними Національного інституту корейської мови (2016) близько 57% лексичних одиниць у словниках є сіно-корейськими. На відмінну від китайської мови, у корейській відсутні тони, тому слова китайського походження мають корейську вимову. Також кількість омонімів збільшувалася шляхом втрати відмінності між довгими та короткими звуками впри вимові тих чи інших слів (Park, 2010). Зазвичай омоніми з іншим походженням мають в середньому два-три значення, однак ті, які мають китайське походження, можуть мати десять, а то й більше значень, наприклад: ㄱ// - «вулик, зроблений для збереження меду та пилку, в якому бджоли вирощують своїх личинок», ㄱ// - «сsaveць роду псячих, розумна домашня тварина», ㄱ// - «від 介 - корейське прізвище», ㄱ// - «від 疥 - свербіж», ㄱ// - «від 個/箇/介 - одиниця для підрахунку окремих одиниць», ㄱ// - «від 蓋 - кришка контейнера для їжі» (Jee, Tamariz & Shillcock, 2020).

Також особливо багато омонімів можна віднайти серед двоскладових сінокорейських слів. Наприклад, слово *사고* має двадцять одне значення, кожне з яких можна записати ієрогліфами (Jee, Tamariz & Shillcock, 2020): *사고* – «від *事故* – аварія», *사고* – «від *思考* – мислення», *사고* – «від *史庫* – бібліотека, в якій зберігалися важливі національні книги від кінця правління династії Корьо до кінця правління династії Чосон», *사고* – «від *死苦* – біль смерті», *사고* – «від *飼藁* – солома, яка використовується як корм для коней або великої рогатої худоби», *사고* – «від *社告* – реклама компанії», *사고* – «від *謝告* – акт оцінки факту у публікації», *사고* – «від *私稿* – особистий рукопис», *사고* – «від *查考* – думати та досліджувати в деталях», *사고* – «від *師姑* – слово з дзен-буддизму, яке означає «пігуни» (жінка-монархиня, яка була висвячена в сім'ї)», *사고* – «від *四顧* – озиратися навколо», *사고* – «від *斜高* – довжина відрізка від вершини колони, стовпа або посоху до точки на основі», *사고* – «від *四庫* – чотири напрямки в теорії життя Інь-ян», *사고* – «від *四庫* – бібліотека за часів правління китайської династії Тан, у якій книги поділялися на чотири типи» тощо.

Схожим джерелом виникнення омонімії є випадковий збіг слів при їхньому запозиченню з іншої мови та зміна таких слів під фонетичну систему корейської мови.

Також омонімія виникає внаслідок диференціації значень слова. Цей процес називають «семантичною дивергенцією». Так стається, коли слово стає полісемією з багатьма значеннями, однак з часом відмінності між значеннями стають більш вираженими, вони сприймаються як окремі слова. Такі омоніми називають гомогенними або етимологічними (Кочерган, 2001). Наприклад, слово *손님* означає «гість», однак через використання цього слова як евфемізму для «натуральної віспи» через асоціативне значення самого слова, назва хвороби згодом стала одним зі

значень слова *손님*(심). Однак «завершеність» чи «незавершеність» процесу розпаду полісемії на омоніми є одним з найбільш нерозв'язаних і спірних питань у галузі розмежування полісемії та омонімії (Кантемір, 2012) Попри наявність такого спірного питання, серед дослідників існує одностайність щодо того, що:

- 1) полісемія та омонімія – мовні явища, притаманні практично усім мовам світу;
- 2) розмитість меж між полісемією та омонімією пов'язані зі складними відношеннями між лексемами багатозначного слова та механізмом формування похідних значень;
- 3) полісемія та омонімія являють собою дві крайні точки певної неперервної семантичної шкали, між якими перебуває чимало недосліджених лексем (Кантемір, 2012).

Неодноразово також можна зустріти омоніми, які збігаються у літературній мові та діалекті. Прикладом таких омонімів можуть бути слова *바람*, яке в літературній корейській мові має значення «вітер» та «бажання», а у діалекті Чолла слово *바람* позначає сторону будівлі.

З 17 століття наука пройшла довгий шлях. Відповідно, у науковій сфері з'явилося багато наукових термінів. Зросла не лише їхня кількість, а і якість. Вчені створюють нові терміни, які відповідають новим теоріям і концепціям, але іноді вони додають нові розширені значення до повсякденних слів. Навіть коли створюється новий термін у науці, він іноді навантажується новим повсякденним значенням через його популяризацію та використання у повсякденному житті. Таким чином утворюються нові омоніми. Наведені нижче слова є полісемами та омонімами, які мають саме таке джерело походження:

- 1) *부토* – «жменька землі; могила», *부토* – «темно-коричневий родючий ґрунт з вмістом понад 20% агресивних речовин», *부토* – «викопувати ґрунт або пісок».
- 2) *결정* – «рішення», *결정* – «кристал», *결정* – «вирішити» (Yu, 2020).

### 1.3 Використання омонімії у різних галузях

Для використання омонімів у різних аспектах нашого життя та у різних галузях потрібно мати достатній словниковий запас з потрібної мови, розуміти контекст та креативно користуватися мовою.

Міллер та його колеги (2017) зазначають, що каламбур – це гра слів, яка передбачає використання слів, які мають два або більше значення, використовуючи полісемію, омонімію або фонологічну схожість між словами задля досягнення гумористичного ефекту. Таким чином, враховуючи та приймаючи усе вище перераховане та вищенаведене, ми бачимо, що омонімія широко застосовується при створенні каламбурів, які використовують у найрізноманітніших сферах нашого життя: медіа, література та повсякденне спілкування. Також омоніми можна віднайти в усній народній творчості. Щоправда, при нерозумінні того чи іншого у мові каламбури, у яких використовуються омоніми, можуть привести до непорозуміння (Кочерган, 2001). На нашу думку, правильне та доцільне використання омонімів може бути досить цікавим.

У корейській мові омоніми вважають корисними для оцінки словникового запасу дітей шкільного віку. Таким чином було проведено декілька досліджень з розуміння та визначення омонімів дітей з мультикультурних сімей та дітей з не мультикультурних сімей. В отриманих результатах зазначається, що діти з мультикультурних сімей показали значно гірші результати у розумінні та визначенні омонімів, ніж діти не з мультикультурних сімей. Хоча результати не відрізнялися суттєво, все ж діти з мультикультурних сімей продемонстрували гірші знання словникового запасу корейської мови (Jang, Jeong & Hwang, 2014). Схожі дослідження проводилися і з дітьми перших-третьох класів, які мають порушення мовленнєвого розвитку, щоб визначити рівень розуміння та розпізнавання омонімів. Порівнюючи групу дітей з порушенням мовленнєвого розвитку та дітей з типовим розвитком, було визначено, що перша група дітей показала значно нижчі результати при порівнянні окремих значень омонімів та досліджені здатності розуміти омоніми. В результаті цього дослідження було також виявлено, що для учнів з порушенням

мовленнєвого розвитку слід використовувати контекстуальні підказки для кращого розуміння омонімів (Park, Chang & Kim, 2021).

Оскільки Корея вступила в період старіння нації, кількість людей похилого віку зростає. Тому омоніми використовували для дослідження когнітивних функцій у старшого покоління. З поданих вище прикладів бачимо, що схожі дослідження уже проводилися неодноразово, однак жодне з них не було зосереджене на старшому поколінні. У результаті виявили, що старшим людям важко підтримувати більше одного значення омоніма, поки не буде подана нейтралізуюча інформація (조 & 성, 2018).

Оскільки в корейській мові дуже велика кількість сіно-корейських слів, багато з яких є омонімами, ті, хто вивчають мову мають використовувати такі слова та розрізняти їх для того, щоб мати змогу описати те, що їх оточує.

З кожним роком корейська мова стає все більш помітною серед інших мов. Вона поширюється з неймовірною швидкістю через зростання економічного та культурного статусу Кореї у світі. Саме тому в інших частинах світу стає все більше людей, які хочуть вивчати корейську мову. Використання омонімів під час вивчення мови є важливим на усіх рівнях. Перш за все, на початковому рівні учні мають познайомитися з поняттям омонімії та знати, що це таке. Учні середнього рівня мають практикуватися у розрізненні омонімії від полісемії, доповнювати речення, підбираючи правильні омоніми та виправляти помилки, пов'язані з ними. На вищому рівні учні можуть розповідати про свої помилки у використанні омонімів, досліджувати їх у каламбурі, комерційній рекламі та самим представляти жарти з використанням каламбуру на основі омонімів. У своїй праці Пак Юн Хван (2010) зазначає, що інтерес до корейської мови з часом все тільки зростатиме, тому проблема вивчення та запам'ятовування омонімів збільшуватиметься. Він пояснює, що недостатнє дослідження омонімів та подача їх вивчення приводитиме до проблеми запам'ятовування та розрізнення значень. Розв'язанням цієї проблеми він пропонує вдосконалення дослідження омонімів, розроблення відповідної програми для

вивчення їх у навчальних закладах, розробка та укладання нових підручників та словників (Park, 2010).

### **Висновки до розділу 1**

У першому розділі ми дали визначення явища омонімії та виокремили визначення явища лексичної омонімії. Лексичні омоніми, які дуже поширені у корейській мові, - це слова, які звучать однаково, однак не мають спільних значень між собою. Також визначили різницю між полісемією та омонімією в корейській мові та з'ясували, що попри тривалий час вивчення омонімії, вона не вивчена достеменно, та що загальноприйнятого визначення цього явища досі не існує.

Не зважаючи на те, що в корейській мові велика кількість омонімів, найчастіше ними є іменники та дієслова. Також найбільше омонімів зустрічається серед одно- та двоскладних слів.

У даному розділі ви визначили важливість розуміння контексту для кращого розуміння омонімів при спілкуванні, перекладі тощо.

Також ми дослідили джерела походження лексичних омонімів у корейській мові, а саме: наявність великої кількості сіно-корейських слів, з яких і утворюється ледь не найбільша кількість омонімів; випадковий збіг слів при запозиченню з іншої мови та зміна під фонетичну систему мови; диференціація значень слова; поява аббревіатури; збіг слова в літературній мові та діалекті.

До того ж ми дослідили яким чином використовуються лексичні омоніми не тільки в повсякденному житті, а й в деяких галузях науки. А також дослідили, чому важливо вивчати омоніми та розв'язання вирішення проблеми недостатнього вивчення омонімії під час вивчення корейської мови.



## РОЗДІЛ 2

### ПОРІВНЯННЯ ЯВИЩА ОМОНІМІЇ В КОРЕЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

#### 2.1 Явище лексичної омонімії в корейській та українській мові

Як ми розглядали у попередньому розділі, лексична омонімія в корейській мові – мовне явище, при якому слова мають однакове звучання, але абсолютно різні значення. В українській мові лексична омонімія має таке ж визначення, як і в корейській, адже вона є типовим явищем в обох мовах. Наведемо декілька прикладів з лексичними омонімами для порівняння в корейській та українській мовах відповідно: 눈 – «очі», 눈 – «сніг»; коло (геометрична фігура), коло (група людей, об'єднаних спільною діяльністю).

Також, на відмінну від корейської мови, в українській мові не дуже велика кількість омонімів. Наприклад, у Словнику омонімів української мови (Демська та Кульчицький, 1996) наведено понад шість тисяч слів, які є найуживанішими лексичними та лексико-граматичними омонімами. У звіті про дослідження та аналіз стандартного словника корейської мови (2003) зазначається, що в даному словнику наведено понад сто двадцять тисяч омонімів.

Як і у корейській мові, лексичні омоніми в українській мові мають свої джерела утворення. Зазвичай джерела утворення омонімів у мовах схожі:

- Звуковий збіг слова із запозиченим з іншої мови: мул (відклади на дні водойми) та мул (із латинської «свійська тварина»); 책 – з англійської «книга») та 책 – музичний інструмент;
- Випадковий збіг двох слів, що походять з однієї чи різних мов та мають однакову вимову у мові, до якої їх запозичили: ліга (з французької «спілка, об'єднання») та ліга (з італійської «музичний термін»); 2/O/E – з англійської «світло» та 2/O/E – з англійської «правий»;

- Збіг двох світ, що утворилися в результаті фонологічних змін при словотворенні: грішний (від «гріш») та грішний (від «гріх»);
- Семантичний розрив багатозначних слів: порох (пил) та порох (вибухова речовина);  $\text{ㄱ}$   $\text{ㅅ}$  – гість та  $\text{ㄱ}$   $\text{ㅅ}$  – евфемізм до «натуральної віспи» (Кочерган, 2001; Філон & Хомік, 2010).

З наведених вище прикладів можемо побачити, що і в українській, і в корейських мовах виникнення омонімії є досить складним процесом, який приносить порушення у семантичну тотожність слів, зумовлює динаміку звукового складу слова та освоєння іншомовної лексики (Філон & Хомік, 2010). Одна варто зазначити, що в українській мові, на відміну від корейської, важливим джерелом появи омонімів є розпад та розщеплення багатозначних слів. А ось у корейській цим важливим джерелом є наявність сіно-корейських слів (Бодик & Рудакова, 2011).

Оскільки в обох мовах налічується досить велика кількість омонімів, тому для їх розуміння завжди потрібне знання контексту. Основними вимогами до тексту з омонімом є: ясність, виразність, повнота інформації, точність контексту (Ніконова & Никитченко, 2020).

До того ж і в українській мові, і в корейській мові омоніми використовуються у різних сферах нашого життя. Як ми знаємо, в обох мовах омоніми використовуються в художніх текстах зі стилістичною метою. Як ми й зазначали в попередньому розділі, в корейській мові каламбур широко застосовується для створення комедійного ефекту під час спілкування, як і в українській мові.

## **Висновки до розділу 2**

У даному розділі було порівняно корейські та українські омоніми. Було виявлено, що кількість омонімів у корейській мові значно перевищує їхню кількість в українській.

При порівнянні було виявлено, що омоніми в корейській та українській мовах мають багато схожих джерел утворення цих слів. Однак також було знайдено і відмінності у джерелах: у корейській мові головним джерелом омонімів є наявність

великої кількості сіно-корейських слів, аналогів яким в українській мові немає. А ось в українській мові головним джерелом омонімії є розщеплення значень багатозначних слів.

Ще однією спільною рисою між омонімами в обох мовах є те, що задля розуміння, яке значення використовується, потрібно добре знати контекст.

## ВИСНОВКИ

Метою нашої курсової роботи було показати, що вивчення явища омонімії та омонімів в корейській мові є важливим при вивченні мови та в повсякденному спілкуванні.

В ході роботи ми використовували різні методи дослідження, такі як: аналіз, класифікація, порівняння та узагальнення. Усі перелічені методи допомогли нам з дослідженням явища омонімії у корейській мові, джерел його походження, а також з порівнянням корейських омонімів з українськими.

Ми дійшли до висновків, що вивчення та дослідження омонімів є дуже важливим, адже корейська мова викликає все більший інтерес у світі завдяки популяризації культури, однак ця тема є недостатньо вивченою.

У роботі ми розглянули поняття лексичної омонімії у мовознавстві та у корейській мові. Також під час вивчення різноманітної літератури, у якій згадується явище омонімії саме в корейській мові, ми виявили, що найбільша кількість омонімів зустрічається та використовується саме серед сіно-корейських слів. Окрім цього ми визначили важливість розрізнення значень омонімів та контексту для кращого розуміння та уникнення непорозумінь.

У другому розділі нашої наукової роботи ми порівняли омоніми в корейській та українській мовах. Порівняння проводилося за такими критеріями, як приблизна кількість омонімів у мові, джерела їх походження та використання. У результаті цього порівняння ми виявили, що омоніми у двох порівнюваних мовах мають багато спільного у використанні та джерелах походження, однак кількість суттєво відрізняється.

## ABSTRACT

The topic of our paper is "Lexical homonymy in the Korean language, its sources and usage, comparison with the Ukrainian language". The subject of our research is the peculiarities of lexical homonymy in the Korean language. The purpose of the paper is to show that knowledge of the phenomenon of homonymy in the Korean language is important when learning the language and when using it in everyday life.

The study found that in many languages the phenomenon of homonymy is not studied thoroughly. Also, in Korean, homonyms make up about 30% of words, and they are usually nouns and verbs. To understand homonyms, it is important to understand the context.

The main source of homonyms in Korean is the presence of numerous Sino-Korean words.

Most often, homonyms are used in everyday communication and to create puns.

When comparing lexical homonyms in Korean and Ukrainian, common and distinctive features were found. The number of homonyms in Korean is much higher than in Ukrainian. The sources of homonyms in the two languages are similar, but the most important ones are different. The use of lexical homonyms in the two languages is similar.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Бодик, О. П., Рудакова, Т. М. (2011). *Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія: навчальний посібник*. Київ: Центр учбової літератури. – 416.
- Демська, О. М. (1996). *Словник омонімів української мови*. Львів: Фенікс. – 223.
- Демська, О. М. (2015). *Текстовий вимір омонімії. Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія «Філологічні науки». Мовознавство*. 4, 55-60.
- Кантемір, С. О. (2012). Полісемія VS. омонімія: труднощі розмежування. *Наукові записки. Серія «Філологічна»*. 24. 104-107.
- Кочерган, М. П. (2001). *Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів*. Київ: Видавничий центр «Академія». – 368.
- Красота, О. Г. (2020). Суть та проблеми омонімії. Відновлено з [http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/9743/1/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82\\_%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84\\_2020\\_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB-227-228.pdf](http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/9743/1/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84_2020_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB-227-228.pdf)
- Мариненко, І. О. (2017). *Лексикологія української мови: практикум*. Київ. – 172.
- Ніконова, В. Г., Никитченко, К. П. (2020). *Курс зіставної лексикології англійської та української мов*. Київ: Видавничий центр КНЛУ. – 460.
- Омоніми та пароніми у діловому мовленні. Відновлено з <http://sbc.ptngu.com/14L7.html>
- Сіроштан, О. О. *Омонімія як мовленнєве явище*. Відновлено з <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/17109/1/67.pdf;jsessionid=6B7F41F50A40F77C00D7E19E855E57D3>
- Сухова, А. В., Степанішина, І. С. (2011) Міжгалузева та внутрішньогалузева омонімія науково-технічних термінів та труднощі їх перекладу. *Проблеми та перспективи формування національної та гуманітарно-технічної еліти*. 232-238.

- Ужченко, В. Д. (Ред.). (2009). Сучасна українська літературна мова: Навчальний комплекс. Посібник для студентів філологічних спеціальностей. Луганськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». – 299.
- Філон, М. І, Хомік, О. Є. (2010). *Сучасна українська мова. Лексикологія. Частина 1. Навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів*. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна. – 271.
- Яремчук, С. (2020). Вивчення омонімії на заняттях з української мови як іноземної. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 4(30), 316-320.
- Jang, J., Jeong, M., Hwang, M. (2014). Comprehending and defining homonyms in school aged children from multicultural families. *Communication sciences & disorders*, 19(1), 71-79.
- Jee, H., Tamariz, M., Shillcock, R. (2020). *The meaning-sound systematicity also found in the Korean language*. Retrieved from <https://cognitivesciencesociety.org/cogsci20/papers/0220/0220.pdf>
- Koh, S. (2022). A comparative error analysis of neural machine translation output: Based on film corpus. *The Linguistic Association of Korea Journal*, 30(1), 157-177.
- Park, H., Chang, H., Kim, J. (2021). Homonym comprehension and definition of school-aged children with language learning disabilities in first to third grades. *Audiology and Speech Research*, 17(1), 103-111.
- Park, Y. (2010). A Study on the Teaching Method of Korean Homonyms. *The Journal of Studies on Language*, 26(1), 57-76.
- Sohn, H. (1999). *The Korean language*. Cambridge: Cambridge University Press. – 460.
- 강범모. (2005). 동음이의어의 사용 양상. *어학연구*, 41(1), 1-29.
- Yu, E. (2020). Distribution of polysemes and homonyms in scientific terms that cause difficulties in science learning in the Korean language. *Universal Journal of Educational Research* 8(12A), 7802-7808.
- 국어연구원. (2003). 『표준국어대사전』 연구 분석, 보고서 발간. Відновлено з [https://www.korean.go.kr/front/board/boardStandardView.do?board\\_id=4&mn\\_id=182&b\\_seq=157](https://www.korean.go.kr/front/board/boardStandardView.do?board_id=4&mn_id=182&b_seq=157)

심재기. 음성형태는 동일하나 의미가 다른 두 개 이상의 단어. 동음이의어.

Відновлено з <https://encykorea.aks.ac.kr/Article/E0016725>

조은하, 성지은. (2018). 관형어 및 동사구 맥락유형에 따라 동음이의어 처리 과정에서

나타나는 청년층 및 노년층 간 ERP 성분 비교. *Commun Sci Disord*, 23(2), 360-377.